

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců
Lubomíra Majerčíka a Mariana Kokeše ve věci

žalobkyně: **P. J.**
zastoupena advokátem JUDr. Tomášem Štípkem
sídlem Ostravská 2966, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

za účasti: **I. Z. S.**
zastoupen advokátem Mgr. et Mgr. Pavlem Kožínem
sídlem tř. kpt. Jaroše 1844/28, 602 00 Brno

II. R. J.

III. M. P.

IV. D. P.

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 7. 2023, č. j. KUZZL 59498/2023,
sp. zn. KUSP 50050/2023 ÚP-Vác,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 7. 2023, KUZZL 59498/2023, sp. zn. KUSP 50050/2023 ÚP-Vác, se **ruší** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 15 342 Kč k rukám jejího advokáta JUDr. Tomáše Štípka ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně podanou žalobou brojí proti výše označenému rozhodnutí, jímž žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Rožnov pod Radhoštěm (dále „stavební úřad“) ze dne 12. 4. 2023, č. j. MěÚ-RpR/025080/2023, sp. zn. MěÚ/Vyst/078465/2022/Šr, kterým stavební úřad vyhověl žádosti Z. S. (dále „stavebník“) a vydal společné povolení na stavbu „Novostavba bytového domu na parcele XA, K. p.“ (dále „plánovaná stavba“) na pozemcích parc. č. XB, XC, XD, XE, XF, XG, XH v katastrálním území X.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Soud stručně nastíní skutkový stav, jak vyplynul z napadeného rozhodnutí a ze správního spisu, a to jen v rozsahu potřebném pro následné právní posouzení věci.
3. Na návrh stavebníka schválil stavební úřad ve společném územním a stavebním řízení stavební záměr na plánovanou stavbu dle § 94p odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2023 (dále „stavební zákon“). Jedním z podkladů byla stavebníkem přiložená „Studie zastínění rodinného domu“ zpracovaná společností DEKPROJEKT, s.r.o., v dubnu 2020 (dále „studie stavebníka“). Stěžovatelka sama předložila „Posudek vlivu novostavby bytového domu“ vypracovaný v listopadu 2022 D. Ch., MBA (dále „posudek žalobkyně“). Stavební úřad se s namítanými rozpory mezi těmito dokumenty vypořádal ustanovením znalce Ing. M. P., který v lednu 2023 předložil vlastní znalecký posudek (dále „posudek zadaný stavebním úřadem“).
4. Proti rozhodnutí stavebního úřadu podala žalobkyně odvolání. Své námitky směřovala zejména vůči nedostatečnému posouzení dopadu plánované stavby na stav denního osvětlení dle normovaných hodnot v jí spoluvlastněné sousedící nemovitosti (dále „rodinný dům“). Současně rozhodnutí vytýkala, že posudek zadaný stavebním úřadem, a tím pádem ani rozhodnutí o schválení stavebního záměru, adekvátně nereagoval na posudek žalobkyně.
5. Napadeným rozhodnutím zamítl žalovaný odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu. V jeho postupu v průběhu řízení a při vydávání rozhodnutí nezjistil nedostatky takové povahy, které by měly za následek zrušení či změnu jeho rozhodnutí. Žalovaný se ztotožnil s odůvodněním stavebního úřadu opřeným o studii stavebníka a posudek zadaný stavebním úřadem, že míra zastínění dotčeného domu je vyhovující.

III. Argumentace žalobkyně

6. Podle žalobkyně trpí napadené rozhodnutí vadami spočívajícími v nepřezkoumatelnosti, výrok a odůvodnění jsou neurčité a protiprávní. Vypořádání jejích námitek považuje

žalobkyně za nedostačující a chybné. Žalovaný nedospěl ke správnému závěru, že rozhodnutí stavebního úřadu nevycházelo z řádně zjištěného skutkového stavu a nemělo oporu ve správním spise.

7. Konkrétně žalobkyně rozvádí, že otázky položené znalci ohledně míry zastínění rodinného domu vlivem plánované stavby nemířily na sporný bod – zhoršení denního osvětlení uvnitř místnosti dle § 11 odst. 2 vyhlášky 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění účinném do 31. 12. 2023 (dále „vyhláška“). Předložený posudek tedy nemohl přinést objektivní hodnocení. Ustanovený znalec neměl adekvátní specializaci a ona mu neměla příležitost klást otázky, čímž byla krácena na svých právech.
8. Protože se stavební úřad jejími námitkami nezabýval, postupoval v rozporu s § 114 odst. 3 stavebního zákona. Do kolize se dostal i s judikaturou, neboť podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 10. 2011, č. j. 10 A 138/2010-101, by nemělo docházet ke zhoršení denní osvětlenosti pod normované hodnoty.
9. Správní orgány dále porušily několik základních zásad správního procesu, jako je zásada legality, materiální pravdy či šetření oprávněných zájmů dotčených osob, současně svá rozhodnutí neodůvodnily náležitým způsobem dle § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále „správní řád“).

IV. Argumentace žalovaného a osob zúčastněných na řízení

10. Žalovaný navrhuje podanou žalobou zamítnout, neboť rozhodnutí stavebního úřadu bylo řádně odůvodněno a krácení práv účastníků nebylo zjištěno. Na rozpory mezi studií stavebníka a posudkem žalobkyně reagoval stavební úřad ustanovením znalce. Následně vysvětlil, proč se přiklonil k hodnocení vyplývajícimu ze studie stavebníka a posudku zadaného stavebním úřadem. Tyto podklady byly zpracovány podle platných předpisů a jejich společným závěrem bylo, že umístěním plánované stavby nedojde k porušení normovaných hodnot daných vyhláškou.
11. Dále žalovaný zdůraznil, že účastníkům bylo umožněno, aby se s posudkem zadaným stavebním úřadem seznámili a uplatnili námitky, přičemž žalobkyně toho využila. Následně stavební úřad v souladu s § 50 odst. 4 správního řádu dospěl na základě hodnocení doložených podkladů k závěru, že nebylo důvodné klást znalci nové otázky. Žalovaný se tudíž neztotožňuje s názorem žalobkyně, že při vydání napadeného rozhodnutí došlo k porušení základních zásad správního řízení.
12. Osoba zúčastněná na řízení I. uvedla, že tvrzení žalobkyně je v přímém rozporu se závěry posudku zadaného stavebním úřadem.
13. Osoby zúčastněné na řízení II., III. a IV. podporují argumentaci žalobkyně.

V. Replika žalobkyně

14. Žalobkyně upozorňuje, že vyhodnocení předložených odborných podkladů nemohl vyřešit nový znalecký posudek, neboť dotazy znalci položené stavebním úřadem nemířily na jádro problému. Žalovaný se ani nevypořádal s faktem, že jím ustanovený znalec není znalcem pro normu ČSN EN 17037, což znalec sám v posudku připustil. Proto nadále není jasné, na základě čeho dospěl stavební úřad k závěru, že ke zhoršení denního osvětlení uvnitř rodinného domu nemůže dojít. Nedostatek denního osvětlení v rodinném domě může mít vliv na zdraví jeho obyvatel a zároveň může vést ke snížení jeho hodnoty.

VI. Hodnocení věci soudem

15. Krajský soud shledal, že žaloba byla podána osobou oprávněnou dle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), a ve lhůtě podle § 72 odst. 1 s. ř. s. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
16. Žaloba je důvodná.
17. Žalobkyně shledává nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí zejména ve skutečnosti, že žalovaný rozhodl o jejích námitkách bez dostatečného odůvodnění, zejména ve vztahu k vlivu plánované stavby na denní osvětlení rodinného domu. Žalobkyně tudíž dovozuje nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů.
18. Pro nedostatek důvodů je rozhodnutí nepřezkoumatelné tehdy, nevypořádá-li se správní orgán s námitkami či návrhy účastníka správního řízení. Z odůvodnění správního rozhodnutí musí být mimo jiné zřejmé, z jakých důvodů správní orgán k námitkám či návrhům účastníka řízení nepřihlédl, případně proč považuje námitky za liché, a jaké skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů přitom musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit vlastní obsah nebo konkrétní důvody, pro které bylo vydáno (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19.2.2008, č. j. 7 Afs 212/2006-76), přičemž právě tato situace v nyní posuzované věci v podstatné míře nastala. Není sice namístě institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztahovat jej i na případy, kdy se správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny dílčí aspekty vznesené námitky. V nyní posuzované věci však v napadeném rozhodnutí chybí věcná reakce na podstatu klíčových bodů odvolací argumentace, pro jejíž absenci nelze rozhodnutí ve světle odvolacích důvodů meritorně přezkoumat (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17.1.2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29.6.2017, č. j. 2 As 337/2016-64).
19. Východiskem žaloby je vliv plánované stavby na osvětlení rodinného domu. I podle judikatury Nejvyššího správního soudu náleží mezi jednotlivé činitele ovlivňující pohodu bydlení (kvalitu prostředí) také podstatné snížení odstupové vzdálenosti mezi budovami, úbytek oblohové složky, omezení výhledu, a tedy i míra oslunění a osvětlení nemovitosti (viz rozsudek ze dne 1. 11. 2012, č. j. 8 As 27/2012-113, č. 2776/2013 Sb. NSS). Vlastní míru oslunění a osvětlení místnosti specifikuje vyhláška několika samostatnými, byť vzájemně provázanými, požadavky – parametry pro denní osvětlení obytných místností (§ 11 odst. 2), zastínění pobytových místností novými stavbami (§ 12 odst. 4) a proslunění pobytových místností (§ 13).
20. Na tomto poli nelze stavebnímu úřadu upřít snahu o vypořádání namítaných rozporů mezi závěry studie stavebníka a posudkem žalobkyně cestou ustanovení znalce. Součástí správního spisu, s nímž se soud seznámil, jsou tak nakonec tři odborné materiály. Ze studie stavebníka vyplynulo, že doba oslunění v kontrolních bodech i zastínění rodinného domu je vyhovující a odpovídá požadavkům technické normy ČSN 73 580-1 a § 12 vyhlášky. Část studie se věnovala rodinnému domu, část osvětlenosti plánované stavby. Naopak posudek žalobkyně označuje dopad novostavby na rodinný dům v oblasti denního osvětlení podle

normy ČSN EN 17037 a § 11 odst. 2 vyhlášky za nevyhovující. Jako nevyhovující shledává už současný stav, vlivem dokončení plánované stavby ale má dojít k jeho nezpochybnitelnému zhoršení. Do třetice dochází posudek zadaný stavebním úřadem k závěru, že míra zastínění rodinného domu vlivem plánované stavby je vyhovující dle ČSN 73 580-1. Ve zbytku se posudek věnuje osvětlenosti stavby, byť znalec připouští, že není v dané oblasti (ČSN 73 4301 a ČSN EN 17037) specializován.

21. Pokud žalobkyně upozorňovala na nevyhovující denní osvětlení rodinného domu dle normy ČSN EN 17037, tyto obavy nemohl posudek zadaný stavebním úřadem rozptýlit. Stavební úřad totiž položil znalci otázky k zastínění rodinného domu a dennímu osvětlení plánované stavby, nikoli k dennímu osvětlení rodinného domu. Míru zastínění rodinného domu žalobkyně svou argumentací nenapadala, stejně tak jí byla lhostejná otázka denního osvětlení plánované stavby. Třetí posudek pouze opakuje závěry posudku stavebníka a nesměřuje na námitky žalobkyně a závěry jí předloženého posudku.
22. Žalobkyně upozorňovala stavební úřad, že třetí posudek nereaguje na problematiku denního osvětlení obytných místností rodinného domu, ještě před vydáním jeho povolujícího rozhodnutí. Následně na této otázce vybudovala svou argumentaci v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Napadené rozhodnutí žalovaného odpovídá pouze tvrzením, že míra zastínění rodinného domu je podle studie stavebníka a posudku zadaného stavebním úřadem vyhovující a splňuje požadavky vyhlášky. V této souvislosti lze analogicky poukázat na právní větu rozsudku zdejšího soudu: „[n]esouhlasí-li stavební úřad se závěry znaleckého posudku předloženého účastníkem řízení, musí v rozhodnutí dostatečným a srozumitelným způsobem vyložit, v čem konkrétně neodpovídají závěry znaleckého posudku faktickému provedení stavby a v čem závěry znaleckého posudku neodpovídají požadavkům stanoveným právními předpisy. Oproti závěrům, vyplývajícím ze znaleckého posudku, musí správní orgán také položit své vlastní zcela konkrétní hodnocení, zda došlo ke splnění veřejného zájmu, a to i za pomoci jiného znaleckého posudku. Pokud správní orgán nezpochybnil a nevyvrátil závěry znaleckého posudku předloženého žalobkyní, je jeho rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné (rozsudek ze dne 25. 10. 2007, č. j. 30 Ca 258/2005-37, č. 1579/2008 Sb. NSS).
23. Správní orgány uvedené povinnosti nedostály. Jakkoli stavební úřad ustanovil znalce, položené otázky nemířily na závěry posudku žalobkyně, že v obytných místnostech nebude zajištěno denní osvětlení v souladu s normovanými hodnotami, jak to vyžaduje § 11 odst. 2 vyhlášky. Stavební úřad přitom nebyl daleko od vyřešení sporu, neboť otázku denního osvětlení dle normy ČSN EN 17037 skutečně zadal znalci ke zkoumání, ale pouze ve vztahu k místnostem plánované stavby. Navíc i sám ustanovený znalec připustil, že není v této oblasti specializovaný.
24. Posudek žalobkyně přitom na základě řady obrázků a výpočtů dokumentuje, že ve třech ze čtyřech sledovaných místnostech dojde ke zhoršení podmínek denního osvětlení a nebude v nich zajištěno osvětlení s normovanými hodnotami, čímž není splněn požadavek § 11 odst. 2 vyhlášky (obdobně rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 15. 11. 2023, č. j. 54 A 52/2022-42). Stavební úřad ani žalovaný přitom na tento závěr nereagují a odkazují na závěry zbývajících dvou odborných podkladů. Ty však vycházejí z jiných technických norem a zabývají se odlišnými požadavky na stavbu. Správní orgán měl přitom řadu možností, jak se vypořádat s námitkami žalobkyně, mohl mj. blíže osvětlit vztah mezi jednotlivými požadavky a technickými normami, zvážit povolení výjimky z § 11 odst. 2 vyhlášky, jak to umožňuje § 54 vyhlášky, nebo ustanovit znalce, který by oponentně posoudil podmínky denního osvětlení obytných místností rodinného domu za současného a budoucího stavu.

VII. Závěr a náklady řízení

25. Napadené rozhodnutí neobstojí, neboť je zatíženo vadou řízení nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Soud ho proto zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a § 78 odst. 4 s. ř. s.
26. Žalobkyně měla ve věci úspěch, proto jí vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení v celkové výši 15 342 Kč. Tato částka se skládá z částky 9 300 Kč za tři úkony právní služby zástupce žalobkyně, spočívající v přípravě a převzetí věci [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu], dvou podání ve věci (žaloba a replika) [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu) za tři úkony právní služby po 300 Kč a DPH ve výši 2 142 Kč. Dále je třeba připočíst zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 17. dubna 2024

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu